

ปีที่ 30 ฉบับ 10563 วันพฤหัสบดีที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2560 หน้า 24

‘วัคซีนไขเลือดออก’ จุดเปลี่ยนระบบสุขภาพ

กรุงเทพธุรกิจ ● เป็นเวลาเกือบ 60 ปี หลังจากค้นพบไขเลือดออกเป็นครั้งแรกในไทย แม้จะมีแนวทางป้องกันและมาตรการควบคุมพาหะนำโรคมาระบาด แต่การระบาดของโรคยังคงเกิดขึ้น กระทั่งมีการอนุมัติให้ใช้วัคซีนป้องกันไขเลือดออก จึงนับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญสำหรับการป้องกันไขเลือดออกแบบองค์รวม

รศ.นพ.ประตป สิงหวิวานนท์ คณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา แม้ว่าอัตราผู้เสียชีวิตจากโรคไขเลือดออกจะลดลงเนื่องจากเทคโนโลยีการรักษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น แต่กลับพบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใหญ่ อีกทั้งมีงานวิจัยบ่งชี้ว่ากลุ่มผู้ที่ติดเชื้อแต่ไม่มีอาการก็มีจำนวนมาก หรือประมาณ 3 เท่าของผู้ป่วยที่มีอาการ

ที่สำคัญและน่าเป็นห่วงคือ กลุ่มนี้สามารถแพร่เชื้อผ่านยูงลายไปยังผู้อื่นได้มากกว่า 10 เท่า ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับการป้องกันในระดับสาธารณสุขของประเทศ ในแง่ของผลกระทบด้านเศรษฐกิจนั้น ประเทศไทยสูญเสียเงินไปกับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลโรคไขเลือดออกถึง 290 ล้านบาท มากเป็นอันดับ 2 รองจากอินโดนีเซีย

นพ.ภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวว่า การใช้วัคซีนป้องกันไขเลือดออกเป็นเครื่องมือป้องกันการระบาดสำหรับประชาชนนั้น กรมควบคุมโรคยังต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน โดยใช้ข้อมูลความชุกต่อการติดเชื้อไวรัสเดงกีในประชากรไทยกลุ่มต่างๆ ที่มีอยู่ก่อนแล้ว มาประกอบการพิจารณาเพื่อหากกลุ่มอายุที่เหมาะสมในการให้บริการวัคซีน รวมถึงยังต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในภาพรวมของประเทศ และผลกระทบเชิงงบประมาณที่จะเกิดขึ้น

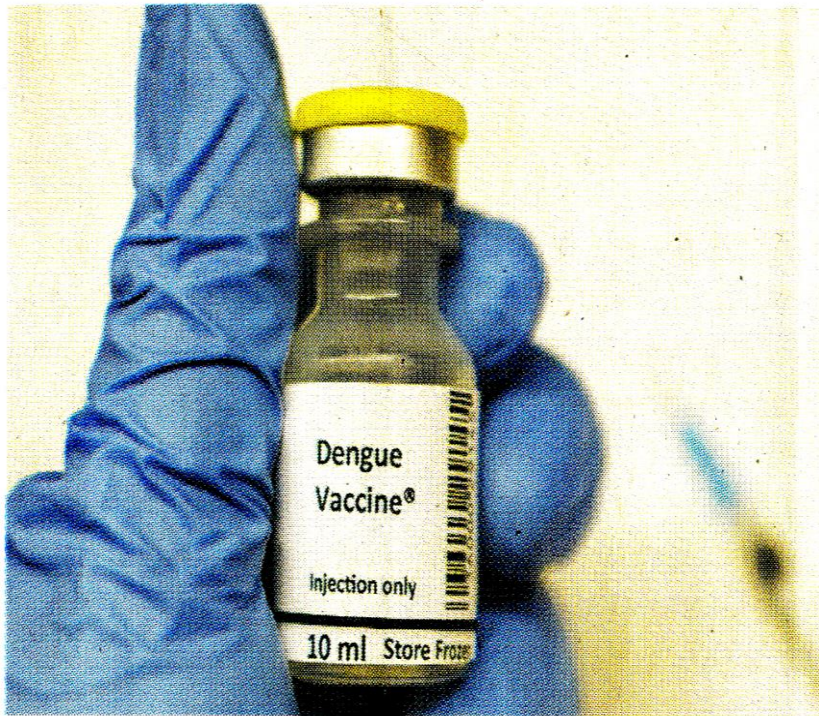

**ผู้ที่เคยติดเชื้อเมื่อได้รับ
วัคซีนไขเลือดออก
สามารถป้องกันโรค
ได้มากถึง 81.9%**

เมื่อนำวัคซีนมาใช้ด้วย โดยขณะนี้กรมฯ อยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูลดังกล่าว

ด้าน **รศ.(พิเศษ)นพ.ทวี โชติพิทยสุนนท์** นายกสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย กล่าวว่า วัคซีนป้องกันไขเลือดออกที่ประเทศไทยและอื่นๆ ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้

เป็นวัคซีนเชื้อตัวอ่อนฤทธิ์ เกิดจากการผสมกันระหว่างวัคซีนเชื้อไข้เหลืองแล้วมาพ่วงกับชิ้นส่วนของเชื้อไวรัสเดงกีทั้ง 4 สายพันธุ์ เมื่อฉีดเข้าร่างกายจะสามารถกระตุ้นและสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคไข้เลือดออกจากเชื้อไวรัสเดงกีทั้ง 4 สายพันธุ์ได้มากกว่าครึ่ง คือ 65.6% ป้องกันการเกิดไข้เลือดออกแบบรุนแรงได้ถึง 93.2% และป้องกันการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้ 80.8%

“ที่น่าสนใจคือ มีผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ที่เคยติดเชื้อมาแล้วเมื่อได้รับวัคซีนไข้เลือดออก สามารถป้องกันโรคได้มากถึง 81.9% ต่างจากผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อมาก่อน ซึ่งพบว่าสามารถป้องกันได้ 52.5% เรื่องนี้อธิบายได้ว่า วัคซีนนี้ทำ

หน้าที่เหมือนกระตุ้นความจำของร่างกาย ดังนั้น ผู้ที่เคยติดเชื้อเดงกีมาก่อนไม่ว่าจะกี่สายพันธุ์ก็ตาม วัคซีนที่ฉีดก็จะเรียกความจำคืนมาทำให้ได้ผลดีกว่าผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อเดงกีซึ่งร่างกายไม่เคยมีความจำมาก่อน” รศ.(พิเศษ) นพ.ทวี กล่าว

ผลการศึกษาดังกล่าวจึงพิสูจน์ให้เห็นว่า การฉีดวัคซีนป้องกันไข้เลือดออกนั้นไม่ทำให้เกิดโรคไข้เลือดออกและไม่ถือเป็นการติดเชื้อโดยธรรมชาติเหมือนจากยุงกัด จึงมีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรค ขณะที่องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ใช้ป้องกันโรคไข้เลือดออกเดงกีใน

ประเทศที่มีการระบาดสูง นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนยาอีก 17 ประเทศ ให้การรับรองขึ้นทะเบียนยาได้เพื่อนำวัคซีนไข้เลือดออกนี้มาใช้ป้องกันโรคไข้เลือดออกได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะมีบริการฉีดวัคซีนให้กับประชาชนแล้ว นักวิจัยและบุคลากรทางการแพทย์ยังคงต้องทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพและความปลอดภัย อีกทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ในเชิงวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาวัคซีนป้องกันไข้เลือดออกมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น